

**DIETOLOGIJOS
REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS APRAŠAS**

Rezidentūros studijų programos pavadinimas		Valstybinis kodas		
Dietologija		7330GX102		
Aukštojo mokslo institucija (-os), padalinys (-iai)		Vykdyto kalba (-os)		
Vilniaus universitetas, Medicinos fakultetas		lietuvių		
Studijų rūšis	Studijų pakopa	Kvalifikacijos lygis pagal LKS		
universitetinės studijos	profesinės studijos	VII		
Studijų forma (-os) ir trukmė metais	Rezidentūros studijų programos apimtis kreditais	Visas studento darbo krūvis valandomis	Kontaktinio darbo valandos	Savarankiško darbo valandos
nuolatinė, 4 metai	258	6966	5877	1089
Studijų krypčių grupė		Studijų kryptis		
sveikatos mokslai		medicina		
Suteikiama profesinė kvalifikacija				
gydytojas dietologas				
Rezidentūros studijų programos komiteto vadovas		Vadovo kontaktinė informacija		
doc. dr. Ieva Stundienė		El. p. ieva.stundiene@santa.lt		
Rezidentūros studijų programos koordinatorius		Koordinatoriaus kontaktinė informacija		
asist. dr. Edita Gavelienė		El. p. edita.gaveliene@mf.vu.lt		
Akredituojanti institucija		Akredituota iki		
Studijų kokybės vertinimo centras		iki kito krypties vertinimo		
Rezidentūros studijų programos tikslas				
Parengti, kompetentingą, iniciatyvų gydytoją specialistą - dietologą, kuris gebėtų teikti pagalbą bet kokio amžiaus pacientams, turimos gydytojo dietologo profesinės kvalifikacijos rėmuose, kūrybingai dirbtų savarankiškai ir tarpdisciplininėje komandoje, siektų profesinio tobulėjimo visos profesinės karjeros metu ir perteiktų žinias kitiems, domėtusi mokslo naujovėmis, vykdytų mokslo tiriamąjį darbą, gebėtų bendrauti su skirtingų socialinių ir kultūrinių grupių žmonėmis.				
Rezidentūros studijų programos pakopinės kompetencijos				
1. Gebėti įvertinti sveiko ir sergančio žmogaus mitybos būklę bei maistinių medžiagų poreikius įvairiais amžiaus periodais. 2. Gebėti skirti mitybos terapiją enteriniu būdu per burną. 3. Gebėti skirti mitybos terapiją per enterinės mitybos zondą ir maitinamąsias stomas. 4. Gebėti skirti parenterinės mitybos terapiją. 5. Gebėti skirti kombinuotą klinikinį maitinimą.				
Rezidentūros studijų programos turinys		Rezidentūros studijų programos skiriamieji bruožai		

Gydytojo dietologo rezidentūros studijos yra akademinė, klinikinė ir mokslinė disciplina, turinti savo mokymo turinį, mokslinių tyrimų lauką, nukreiptą į dietologijos teorinę ir praktinę veiklą. Gydytojas dietologas privalo žinoti mitybos, higienos, virškinimo fiziologijos ir patologijos bei biochemijos pagrindus; įsisavinti mitybos sutrikimus ir mitybos terapijos principus įvairių patologinių būsenų atvejais; išmokti vertinti pacientų mitybos būklę, apskaičiuoti maistinių medžiagų ir energijos poreikius, paskirti individualų dietinį gydymą; išmokti paskirti enterinį bei parenterinį maitinimą; išmokti įvesti maitinimo zondą.

Teorinės žinios ir praktiniai įgūdžiai įgyjami studijuojant 17-oje pagrindinių privalomųjų mokomųjų modulių, surenkant 258 ECTS kreditus per ketverius studijų metus (255 kreditai + 3 kreditai baigiamajam egzaminui). Praktinius įgūdžius ir teorines žinias rezidentai įgyja praktinio darbo klinikinėse bazėse, konsiliumuose, paskaitų, seminarų metu: kontaktinis darbas sudaro apie 85%, savarankiškas darbas apie 15% programos.

Pirmaisiais studijų metais gydytojas rezidentas įgyja dietologijos bazines žinias, vidaus ligų diferencinės diagnostikos, endokrinologijos ir nefrologijos žinių. Rezidentai mokomi atpažinti ligų simptomus, apžiūrėti pacientą, sudaryti ir taikyti ištyrimo, gydymo ir diferencinės diagnostikos planą, teikti skubią pagalbą. Studijuoja ir taiko praktikoje ligų ištyrimo bei gydymo algoritmus. Ruošia, pristato ir aptaria klinikinius atvejus, analizuoja naujausią literatūrą, įsijungia į gastroenterologijos ir dietologijos centro vykdomą mokslinę veiklą.

Antraisiais studijų metais gydytojas rezidentas įgyja hematologijos, kardiologijos, onkologijos, neurologijos, intensyvios terapijos, vaikų ligų, psichiatrijos žinių. Rezidentai toliau mokomi atpažinti studijuojamos patologijos ligų simptomus, sudaryti paciento ištyrimo ir diferencinės diagnostikos planą bei paskirti tinkamą gydymą. Dalyvauja pacientų aptarimuose, mokslinėje veikloje.

Trečiaisiais studijų metais gydytojas rezidentas tikslingai susipažįsta su gastroenterologijos pagrindais ir virškinamojo trakto ligų diagnostika bei gydymu. Įgyja žinių apie chirurginį gydymą pilvo chirurgijoje. Įgyja bendrųjų teorinių ir praktinių žinių apie mitybos fiziologiją, maistines medžiagas, energijos ir maistinių medžiagų poreikius sveikiems bei sergantiems žmonėms. Ruošia ir pristato klinikinius atvejus, nagrinėja specializuotą ir susijusią literatūrą, ruošia ir pristato pranešimus aktualiomis dietologijos temomis konferencijose, tęsia mokslinę veiklą.

Ketvirtaisiais studijų metais gydytojas rezidentas įgyja lėtinių ligų mitybos terapijos ir klinikinio maitinimo žinių, dirba savarankiškai ir kontroliuojant gydytojui dietologui. Gydytojas rezidentas konsultuoja ambulatorinius pacientus su gydytojo dietologo priežiūra, skiria gydymą ir sudaro ilgalaikės priežiūros planus, dalyvauja pacientų aptarimuose, tęsia mokslinę veiklą, dalyvauja mokslinėse konferencijose.

Programa vykdoma vadovaujantis Lietuvos Respublikos ir Europos Sąjungos teisės aktais, Europos Medicinos specialistų Sąjungos (*UEMS - European Union of Medical Specialists*) gydytojų dietologų specialistų rengimo rekomendacijomis.

Programos turinys – tai teorijos ir praktikos sinergija. Programa vykdoma VU ligoninės Santaros klinikose ir kitose VU atrinktose rezidentūros bazėse, kuriose yra reikiamos diagnostinės galimybės, pakankamas pacientų ir tiriamųjų srautas bei kvalifikuotas pedagoginis personalas. Rezidentus rengia Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto rezidentų vadovai.

Be specifinių dietologijos ir kitų klinikinės medicinos sričių žinių, studijų metu ugdomi lyderystės, komunikavimo, vadybos bei mokslinių tyrimų vykdymo įgūdžiai.

Reikalavimai stojantiesiems	Ankstesnio mokymosi pripažinimo galimybės
Į Dietologijos rezidentūrą viešojo konkurso tvarka priimami asmenys, baigę 6 metų vientisąsias universitetines medicinos krypties studijas ir turintys medicinos magistro kvalifikacinį laipsnį ir medicinos gydytojo profesinę kvalifikaciją. Konkurso į rezidentūrą sąlygos ir tvarka skelbiami Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto tinklalapyje www.mf.vu.lt	Lietuvos ar užsienio aukštosiose mokyklose įgyti studijų rezultatai, atitinkantys šios rezidentūros studijų programos tikslą ir rezultatus, įskaitomi vadovaujantis Vilniaus universiteto nustatyta tvarka.

Tolesnių studijų ir mokymosi galimybės
Gydytojas rezidentas gali siekti mokslo laipsnio doktorantūroje. Gydytojo dietologo profesinė kvalifikacija privalo būti palaikoma laikantis LR SAM patvirtintos tęstinio profesinio podiplominio tobulinimo studijų tvarkos.

Profesinės veiklos galimybės
Baigus dietologijos rezidentūrą, medicinos gydytoji suteikiama gydytojo dietologo profesinė kvalifikacija ir licencija, leidžianti dirbti įvairaus lygio ambulatorinę ir (ar) stacionarinę medicinos pagalbą teikiančiose valstybinėse ir privačiose sveikatos priežiūros įstaigose. Rezidentūros baigimo pažymėjimas ir suteikta profesinė kvalifikacija pripažįstama Europos Sąjungos šalyse.

Studijų metodai	Vertinimo strategija ir metodai
<ul style="list-style-type: none"> seminarai (mokymas nedidelėse grupėse) (angl. <i>seminar</i>); konsultacijos (angl. <i>tutorial</i>); tiriamieji seminarai (angl. <i>research seminar</i>); praktiniai užsiėmimai (angl. <i>exercises in class or course</i>); praktiniai seminarai (praktiniai užsiėmimai auditorijoje) (angl. <i>workshops</i>); sesijos, skirtos problemų analizei (angl. <i>problem-solving sessions</i>); stažuotės (angl. <i>placement: internship/traineeship</i>); darbinė praktika (angl. <i>work based practice</i>). 	<p>Teorinių žinių vertinimas žodžiu ir raštu vyksta kiekvieno modulio pabaigoje. Atsiskaitymas vyksta atsakant į klausimus iš modulio temų. Praktiniai įgūdžiai vertinami kiekvieno modulio metu: paciento būklės savarankiškas ištyrimas, stebint rezidento vadovui; medicininės dokumentacijos užpildymas, pradedant paciento nusiskundimais, būklės aprašu, tyrimo ir gydymo plano sudarymas. Kiekvieno modulio metu vertinamos bendrosios kompetencijos pagal sudarytą klausimyną. Galutinį modulio įvertinimą sudaro teorinių žinių, praktinių įgūdžių ir bendrųjų kompetencijų vertinimų visuma. Modulis vertinamas įskaita.</p> <p>Mokslo tiriamasis darbas vykdomas visą rezidentūros studijų laiką. Tema pasirenkama, aptarus su rezidentūros vadovu. Darbas turi atitikti reikalavimus, keliamus publikuojamiems mokslo darbams. Rezidentūros pabaigoje laikomas egzaminas raštu, kuris vertinamas dešimties balų sistema. Neatlikus rezidentūros mokslo tiriamojo darbo arba darbą įvertinus neįskaitytu (neatitinka reikalavimų) laikyti baigiamojo egzamino neleidžiama.</p> <p>Galutinį rezidentūros vertinimą sudaro mokslo tiriamojo darbo ir rezidentūros baigiamojo egzamino įvertinimų aritmetinis vidurkis.</p>

Rezidentūros studijų programos ugdomos bendrosios kompetencijos		Rezidentūros studijų programos rezultatai
1.	Tarpasmeninio ir tarpdisciplininio bendravimo bei bendradarbiavimo gebėjimai	1.1. Gebės empatiškai bendrauti bei informuoti pacientus ir (arba) jų šeimos narius apie tyrimų rezultatus, gydymą, galimas gydymo rizikas, naudą bei prevenciją, atsižvelgiant į moralės ir etikos principus, individualų kontekstą bei kultūrinius aspektus.
		1.2. Gebės efektyviai ir pagarbiai bendrauti su kolegomis, kitais sveikatos priežiūros specialistais, mokslinė bendruomene ir visuomene, aiškiai ir suprantamai jiems pateikti profesinės veiklos informaciją.

		1.3.	Gebės dirbti savarankiškai ir komandoje, spręsdamas profesinėje veikloje išskylančias problemas ir priimdamas sprendimus.
		1.4.	Žinos, gebės paaiškinti ir taikyti gydytojo dietologo praktiką reglamentuojančius teisinius dokumentus ir darbo saugos principus; gebės parengti medicinos dokumentus, susijusius su pacientu.
		1.5.	Gebės teikti su rizikų valdymu susijusius pasiūlymus bei profesinėje veikloje naudoti sistemingus rizikos valdymo mechanizmus.
2.	Mokslinių tyrimų gebėjimai	2.1.	Gebės parinkti mokslinio tyrimo metodus, sudaryti veiklos, mokslinio tyrimo protokolus, dalyvauti mokslinio tyrimo procese.
		2.2.	Gebės praktikoje taikyti mokslinių tyrimų metodus, integruodamas juos su mokslinės literatūros analizės, kritinio vertinimo įgūdžiais.
		2.3.	Gebės pristatyti tyrimų rezultatus raštu ir žodžiu kolegoms bei visuomenei.
3.	Nuolatinis tobulėjimas ir profesinės veiklos organizavimo gebėjimai	3.1.	Gebės savarankiškai mokytis tolesnių studijų metu ir visą gyvenimą, gebės efektyviai taikyti edukacinius įgūdžius perduodant žinias pacientams, studentams, rezidentams, kolegoms ir visuomenei.
		3.2.	Gebės pripažinti klaidas ir laikyti jas mokymosi galimybėmis. Suprasdamas asmens, mokslo ir supančio pasaulio pastovų kitimą gebės nuolat sekti ir atnaujinti medicinos mokslo žinias.
		3.3.	Gebės efektyviai organizuoti savo bei skyriaus darbą, atlikti gydytojo dietologo darbo kokybės kontrolę, kurti veiklos procedūras bei kitais būdais gerinti veiklos efektyvumą; gebės valdyti sveikatos priežiūros išteklius.
Rezidentūros studijų programos ugdomos dalykinės kompetencijos		Rezidentūros studijų programos rezultatai	
4.	Pagrindinės ir naujausios žinios terapinėse disciplinose ir dietologijoje	4.1.	Žinos terapinių ligų vystymosi, pasireiškimo bendruosius dėsningumus ir ypatumus.
		4.2.	Mokės diagnozuoti terapines ligas bei taikyti bazinį gydymą nekomplikuotais atvejais, žinos kuriais atvejais reikalinga specialisto konsultacija.
		4.3.	Įgis bendrąsias ir specialiąsias dietologijos mokslo žinias. Žinos dietologijos mokslinės veiklos ypatumus, ryšį su kitomis medicinos mokslo disciplinomis. Gebės kompleksiskai vertinti specialybės ir tarpdisciplinines žinias.
		4.4.	Žinos ir gebės paaiškinti mitybos nepakankamumo ir su tuo susijusių ligų atsiradimo priežastis, šių ligų klasifikaciją jų vystymąsį, simptomus, galimas komplikacijas ir būdus joms išvengti.
		4.5.	Gebės atlikti ir interpretuoti specifinius diagnostinius mėginius, kompleksiskai įvertinti ligų sunkumą, atsižvelgiant į paciento amžių, gretutines ligas ir sindromus.
		4.6.	Žinos naujausią mokslinę informaciją apie klinikinių tyrimų ir intervencijų atlikimo metodikas, standartus, reikalingus mitybos nepakankamumo ir su tuo susijusių ligų vertinimui, ištyrimui ir gydymui.

5.	Tyrimo ir diagnostikos plano sudarymo, metodų taikymo bei rezultatų interpretavimo dietologijoje gebėjimai	5.1.	Gebės atlikti paciento su įtariamu mitybos nepakankamumu ištyrimą, atpažinti, įvertinti ir apibūdinti patologijų, susijusių su mitybos nepakankamumu pasireiškimo ypatumus, jų eigą, klinikinių požymių sunkumą, sudaryti tyrimų planą, paskirti tikslius tyrimus, interpretuoti jų rezultatus, diagnozuoti patologijos sukeltus padarinius, mitybos nepakankamumą lydinčias komplikacijas.
		5.2.	Gebės paskirti dietologijoje naudojamus laboratorinės, funkcinės, radiologinės bei instrumentinės diagnostikos metodus, žinos jų specifiškumą ir jautrumą atskirų patologijų nustatymui ir tikslingumą diagnozuojant skirtingas su mitybos nepakankamumu susijusias ligas. Gebės vertinti tyrimų rezultatus.
		5.3.	Gebės taikyti naujus gydymo ir diagnostikos metodus, atlikti jų rezultatų analizę, rizikos ir mitybos nepakankamumo progresavimo vertinimą.
		5.4.	Gebės savarankiškai ir konsiliumuose interpretuoti diagnostinių ir laboratorinių tyrimų rezultatus, kompleksiskai sprendžiant dėl mitybos terapijos plano.
		5.5.	Gebės konsultuoti kitus specialistus bei pacientus mitybos nepakankamumo ir su tuos susijusių ligų diagnostikos, gydymo ir prognozės klausimais.
6.	Mitybos nepakankamumo gydymo gebėjimai ir profilaktika	6.1.	Pagal mitybos nepakankamumo pasireiškimo ypatumus, jų eigą, klinikinių požymių sunkumą, gretutinių ligų pasireiškimą, paciento amžiaus ypatybes ir ligos prognostinį vertinimą gebės sudaryti bei pradėti gydymo planą. Gebės nustatyti indikacijas intervencinėms diagnostinėms bei gydomosioms procedūroms bei chirurginiam, radiologiniam gydymui.
		6.2.	Gebės dirbti tarpdisciplininėje komandoje ir sudėtingais atvejais, nepriklausančiais dietologo kompetencijai, siųsti pacientus konsultuoti ir gydyti pas atitinkamos srities ir patirties specialistus.
		6.3.	Gebės paskirti mitybos nepakankamumo ir su tuo susijusių ligų medikamentinį ir profilaktinį gydymą, vadovaujantis naujausiomis ir įrodymais pagrįstomis mokslinėmis žiniomis.
		6.4.	Gebės atlikti gydomuosius veiksmus ir intervencijas būtinas ūmios ar lėtinės būklės gydymui, remiantis tarptautinėje praktikoje rekomenduojamais gydymo algoritmais.
		6.5.	Gebės aiškiai ir išsamiai pacientui paaiškinti, kaip elgtis po atliktų intervencijų ar operacijų, su mitybos nepakankamumu susijusių ligų paūmėjimo metu, suteikti informaciją suprantamai dėl tolimesnio gydymo etapų, ilgalaikės priežiūros bei rizikos veiksnį.
		6.6.	Gebės kurti ir organizuoti profilaktines ir sveikatinimo programas populiacijos ir individo lygmenyje bei skatinti pacientus laikytis sveiko gyvenimo principų.
7.	Skubios pagalbos suteikimo esant kraštutinai sunkių, ūmių su	7.1.	Žinos kraštutinai sunkių, ūmių su mitybos nepakankamumu susijusių būklių diagnostikos ir gydymo protokolus, gebės kompleksiskai vertinti būklės sunkumą ir suteikti skubią pagalbą.

	mitybos nepakankamumu susijusių būklių metu gebėjimai	7.2.	Gebės paskirti savalaikį ir adekvatų gydymą, sudaryti monitoravimo planą bei vertinti paciento būklę dinamikoje, vadovaujantis naujausiomis ir įrodymais pagrįstomis mokslinėmis gairėmis.
--	--	-------------	--

DIETOLOGIJOS REZIDENTŪROS STUDIJŲ PROGRAMOS PLANAS

Moduliai	Kreditai	Kontaktinis darbas	Savarankiškas darbas	Visas studento darbo krūvis
I REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
Dietologijos pagrindai	18	414	72	486
Vidaus ligų diferencinė diagnostika	18	414	72	486
Endokrinologija	18	414	72	486
Nefrologija	12	276	48	324
II REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
Hematologija	6	138	24	162
Klinikinė kardiologija	6	138	24	162
Onkologija	6	138	24	162
Neurologija	6	138	24	162
Intensyvioji terapija	12	276	48	324
Vaikų ligos	18	414	72	486
Psichiatrija	12	276	48	324
III REZIDENTŪROS METAI	66	1518	264	1782
Gastroenterologija	24	552	96	648
Pilvo chirurgija	6	138	24	162
Mitybos fiziologija	18	414	72	486
Maistinės medžiagos. Energijos ir maistinių medžiagų poreikiai	18	414	72	486
IV REZIDENTŪROS METAI	60	1323	297	1620
Lėtinių ligų mitybos terapija	21	483	84	567
Klinikinis maitinimas	36	828	144	972
<i>Baigiamasis egzaminas</i>	3	12	69	81